

LIETUVOS DAILIOJO JOJIMO VARŽYBŲ TAISYKLĖS

Patvirtinta 2015 05 26 LŽSF Valdybos nutarimu

LIETUVOS DAILIOJO JOJIMO VARŽYBŲ TAISYKLIŲ TURINYS

1. DALYVAVIMAS VARŽYBOSE

- 1.1. Dalyvavimas dailiojo jojimo varžybose
- 1.2. Reikalavimai žirgams
- 1.3. Inventorius
- 1.4. Varžybų dalyvių apranga
- 1.5. Jojimas varžybose
- 1.6. Laisvoji programa pagal muziką
- 1.7. Taisyklės jojantiems poni klasės žirgais
- 1.8. Mėgėjų kategorijos taisyklės

2. SUDĖTINGUMO LYGIAI IR RUNGTYS

3. VERTINIMAS, REZULTATŲ NUSTATYMAS IR NUGALĖTOJŲ APDOVANOJIMAS

- 3.1. Testų vertinimas
- 3.2. Rezultatų skaičiavimas ir apdovanojimas

4. DAILIOJO JOJIMO VARŽYBŲ VYKDYMAS

- 4.1. Varžybų vykdymas
- 4.2. Veterinarinis patikrinimas
- 4.3. Varžybų aikštelė
- 4.4. Teisėjų pareigos ir teisėjų išdėstymas
- 4.5. Starto protokolai
- 4.6. Apdovanojimai
- 4.7. Apeliacija

5. FEI PASAULIO NEAKIVAIZDINĖS DAILIOJO JOJIMO VARŽYBOS

- 5.1. Rungtys ir teisėjai
- 5.2. Dalyviai
- 5.3. Inventorius
- 5.4. Komandinė klasifikacija
- 5.5. Veterinarinė apžiūra
- 5.6. Teoriniai ir praktiniai užsiėmimai

6. RAITELIŲ REITINGŲ LENTELĖS SUDARYMAS

SĄVOKOS:

1. LŽSF – Lietuvos žirginio sporto federacija.
2. FEI – Tarptautinė žirginio sporto federacija.
3. VMVT – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.
4. Vyr. Teisėjas – teisėjas, kurio sprendimai yra galutiniai bei vykdomi. Konkrečios rungties vyr. teisėjas varžybų metu sėdi „C“ pozicijoje.
5. FEI Recognition Card – žirgo atpažinimo kortelė, pateikiama tik kartu su žirgo nacionaliniu pasu. Atskirai pateikima FEI Recognition Card neturi jokios galios ir negali būti vertinamas kaip žirgo identifikavimo dokumentas.
6. FEI žirgo pasas – žirgo atpažinimo dokumentas, galimas pateikti ir be žirgo nacionalinio paso.
7. Teisėjų kolegija – konkrečioje rungtyje teisėjaujantys teisėjai.
8. Teisėjų kolegijos sprendimas - konkrečioje rungtyje teisėjaujančių teisėjų bendra nuomonė, išvada konkrečiu sprendžiamu klausimu.
9. E, A, L, M lygio testai – visi testai, apimantys konkretaus lygio testus.
10. Apeliacija – raštiškas skundas, pateikiamas Lietuvos žirginio sporto federacijai praėjus ne vėliau nei 2 dienos po paskutinės varžybų dienos.
11. Pradinukų testas – testas, kurį gali joti visų amžiaus grupių raiteliai bei žirgai, nepaisant savo turimos patirties.

Varžybų taisyklių tikslas – nustatyti vienodas sąlygas ir vieningus vertinimo principus, kad varžybos būtų kuo teisingesnės ir objektyvesnės visų raitelių atžvilgiu. Be to, svarbu užtikrinti žirgų gerovę ir dalyvių saugumą visų varžybų metu. Tie atvejai, kurie nereglamentuoti nacionalinėse taisyklėse, turi būti sprendžiami vadovaujantis aktualiomis FEI dailiojo jojimo taisyklėmis. Jeigu dėl kažkokių priežasčių nacionalinės taisyklės prieštarauja FEI taisyklėms, reikėtų vadovautis FEI taisyklėmis. Varžybų taisyklių reikia laikytis visose varžybose.

1. DALYVAVIMAS VARŽYBOSE

1.1. Dalyvavimas dailiojo jojimo varžybose

1.1.1. Dailiojo jojimo varžybose gali dalyvauti visi 4 m. ir vyresni žirgai bei poniai, atitinkantys 1.2. punkto reikalavimus ir raiteliai, turintys 1.1.6. punkte nurodytus dokumentus. Rekomenduojamas raitelių, dalyvaujančių varžybose amžius yra 10 metų. Čempionatų varžybose raitelių amžius yra 12 metų. Dalyvavimas konkrečiau sudėtingumo rungtyje gali būti ribojamas pagal 2 skyriuje nurodytus kriterijus.

1.1.2. Raitelio ar žirgo amžius skaičiuojamas nuo gimimo metų sausio 1 dienos iki tų metų, kuriais vyksta varžybos, sausio 1 dienos. Tai reiškia, kad tiek raitelis, tiek žirgas tampa metais vyresni einamųjų metų sausio 1 d.

1.1.3. Vienoje rungtyje žirgas gali būti jojamas ne daugiau kaip du kartus, jei varžybų nuostatai ir programa nenurodo kitaip.

1.1.4. Varžybose dalyvauti be konkurencijos galima leidus vyriausiajam teisėjui.

1.1.5. Paraiška dalyvauti varžybose pateikiama ne vėliau kaip likus 5 kalendorinėms dienoms iki varžybų, jei varžybų organizatoriai varžybų nuostatuose ar programoje nenustato kitaip.

1.1.6. Lietuvos žirginio sporto federacijos vykdomose varžybose raitelis mandatinei komisijai privalo pateikti nacionalinį arba FEI žirgo pasą, užpildytą pagal FEI ir VMVT reikalavimus, būti registruotas ir susimokėjęs LŽSF raitelio ir žirgo licencijas, būti registruotas LŽSF raitelio ir žirgo registruose, sumokėti nustatytus starto ir/ar papildomus mokesčius.

1.2. Reikalavimai žirgams, dalyvaujantiems varžybose

1.2.1. Kiekvienas žirgas ar ponis, dalyvaujantis varžybose, privalo:

- Turėti nacionalinį žirgo pasą ir/ar FEI atpažinimo kortelę (FEI Recognition Card). Žirgo pase turi būti įrašyti žirgo savininko duomenys, žirgo tapatumo aprašymas, nurodytos vakcinacijos, tyrimai ir jų rezultatai;
- Žirgas turi būti tinkamai identifikuotas bei kliniškai sveikas vykdymo į varžybas dieną ir 48 val. iki išvykimo;
- Paskutines 15 dienų iki išvykimo neturėti kontakto su žirgais, sergančiais užkrečiamosiomis ligomis;
- Ne vėliau kaip prieš metus būti tirtas dėl infekcinės arklių anemijos (tyrimo rezultatai turi būti neigiami);
- Vaknuotas nuo arklių gripo pagal patvirtintą registruotos vakcinacijos instrukciją ne daugiau kaip prieš 6 mėnesius + 21 diena ir ne mažiau kaip 14 dienų iki varžybų;
- Ne trumpiau kaip 3 mėnesius būti laikomas vietoje, kurioje per šį laikotarpį nebuvo nustatyta arklių rinopneumonija.

1.2.2. Draudžiama varžybose joti išsekusį, ligotą, raišą, sužeistą žirgą bei kumeles, kurios yra kumelingos ilgiau nei 4 mėnesius.

1.2.3. Leidžiama pinti žirgo karčius ir uodegą.

1.3. Inventorius

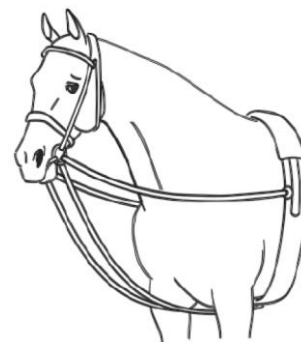
1.3.1. Jei naudojamas pobalnis, jis turi būti baltos arba gelsvos spalvos. Leidžiama naudoti papildomus baltos/gelsvos arba juodos spalvos pobalnius paminkštinimui. Įvairių balno sėdynės apdangalų naudoti negalima.

1.3.2. Varžybose (išskyrus apšilimą) neleidžiama joti su kojų apsaugomis ar bintais.

1.3.3. Varžybų metu, įskaitant apšilimą, neleidžiama naudoti krūtindiržio, guminių žaslių apsaugų, pagalbinių pavadžių ar martingalo. Parišimai ir dvigubi slenkantys pavadžiai (žr. iliustraciją šone) leidžiami tik su paprastomis kamanomis ir tik vaikant žirgą. Vaikymui leidžiama naudoti tik vieną kordą. Draudžiama naudoti liežuvėlį, rišti liežuvį, kimšti ausis arba dengti akis. Išskirtinai tik apdovanojimų ceremonijos metu leidžiama naudoti garsą slopinančius ausų kištukus.

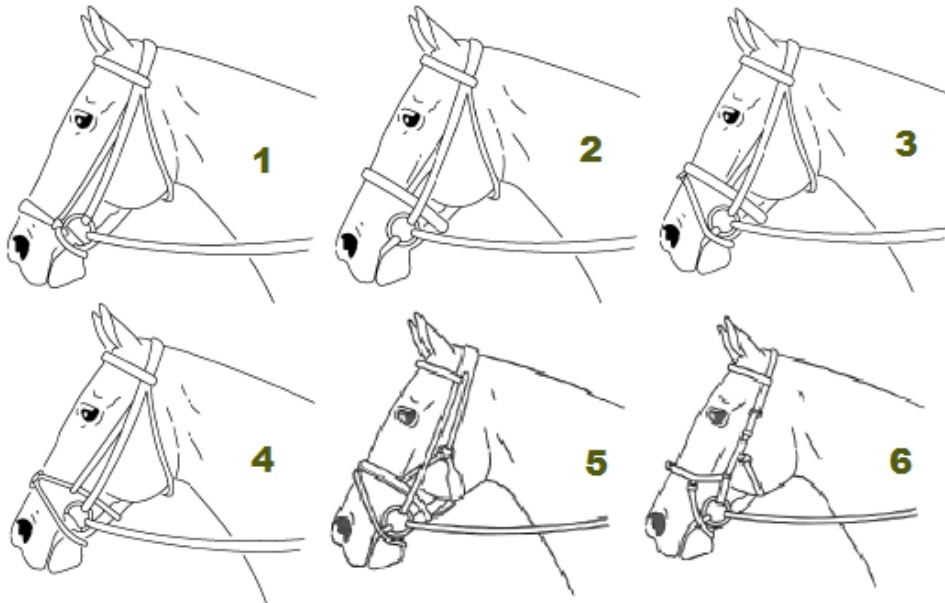
1.3.4. Ausines nuo musių galima naudoti tik norint apsaugoti žirgą nuo vabzdžių. Jos turi būti plonos medžiagos, kuo mažiau pastebimos ir nedengti akių.

1.3.5. Kamanos be žaslių neleidžiamos. Priklausomai nuo rungties, leidžiama naudoti paprastas arba laužtukines kamanas. Laužtukines kamanas leidžiama naudoti tik nuo M lygio rungtių (imtinai). M ar aukštesnio lygio rungtyje (t.p. ir Šv. Jurgio prize) leidžiama rinktis paprastas arba laužtukines kamanas.

1.3.6. Jei naudojamos paprastos kamanos, leidžiamos tik šios kapsulių rūšys (žr. iliustraciją žemiau):

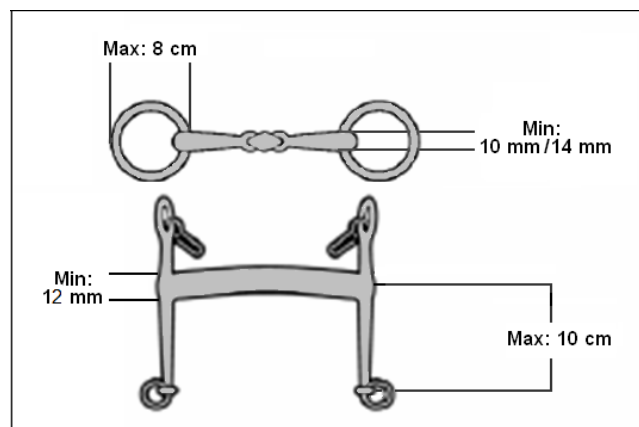
- (1) „Hannoverio“ arba „Drop“ kapsulė;
- (2) „Cavesson“ tipo paprasta kapsulė (su paprastu arba „švedišku“ užsegimu);
- (3) „Cavesson“ tipo paprasta kapsulė su apatiniu dirželiu (su paprastu arba „švedišku“ užsegimu);
- (4) „Meksikietiška“ kapsulė;
- (5) „Combined“ tipo kapsulė be pakaklės dirželio;
- (6) „Micklem“ kapsulė.

1.3.7. Jei naudojamos laužtukinės kamanos, leidžiama naudoti tik „Cavesson“ (2) kapsulę (su paprastu arba „švedišku“ užsegimu) arba „Combined“ kapsulę be apatinio dirželio. Kapsulė neturi būti užveržta taip stipriai, kad sukeltų žirgui skausmą.

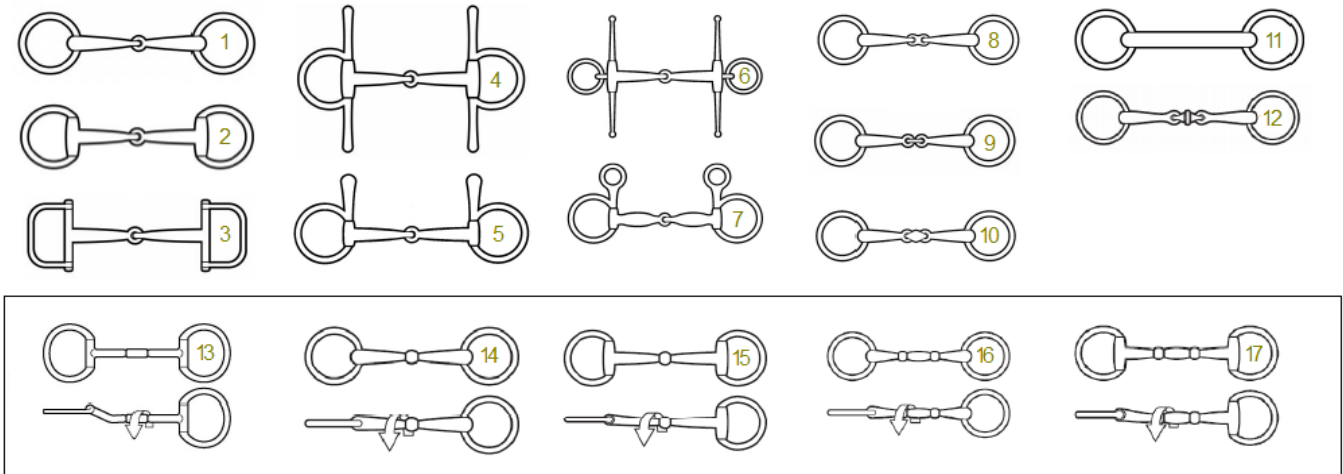
1.3.8. Žąslų paviršius turi būti lygus, be papildomų detalių. Žąslai turi būti padaryti iš metalo, kietos plastmasės, arba kitos kietos medžiagos. Metalinių ar plastmasinių žąslų paviršius gali būti padengtas guma ar lateksu.

1.3.9. Žąslų dalies, esančios žirgo burnoje, diametras ties žiedais turi būti toks, kad nesukeltų žirgui skausmo. Minimalus laužtukų diametras – 12 mm, o žąslų naudojamų su laužtukais – 10 mm. Jojant su paprastomis kamanomis žąslų diametras turi būti ne mažesnis kaip 14 mm. Žąslų žiedai negali būti didesnio diametro nei 8 cm. Laužtukų svirtelių ilgis negali viršyti 10 cm. (žr. iliustraciją):

1.3.10. Naudojant paprastas kamanas, leidžiami šie žąslai (žr. iliustraciją žemiau):

- (1) Žąslai apvaliais žiedais ir vienguba jungtimi;
- (2) Žąslai su alyvuogės formos („Olivenkopf“) žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (3) Žąslai su D raidės formos („Lenktynių tipo“) žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (4) Žąslai su „Full cheek“ tipo žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (5) Žąslai su „Half cheek“ tipo žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (6) Žąslai su „Fulmer“ tipo žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (7) Žąslai su „Hanging cheek“ tipo žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (8)(9)(10) Žąslai apvaliais žiedais su įvairaus tipo dviguba jungtimi. Vidurinė žąslų dalis turi būti apvalaina;
- (11) Žąslai be jungčių. Gali būti tiesūs ar švelniai lenkti, su paprastais arba alyvuogės formos žiedais;
- (12) Žąslai su dviguba jungtimi ir besisukančiu ratuku viduryje;
- (13)(14)(15)(16)(17) Įvairaus tipo žąslai su laisvai besisukiojančiomis jungtimis (pvz. „Rotary“).

1.3.11. Naudojant laužtukines kamanas leidžiami šie žąslai, laužtukai ir jų priedai (žr. iliustraciją žemiau):

- (1) Pasmėnulio formos laužtukai;
- (2)(3) Laužtukai su tiesiomis svirtelėmis ir lenkta vidurine dalimi;
- (4) „Weymouth“ laužtukai su lenkta vidurine dalimi ir aukštyn/žemyn slankiojančiomis svirtelėmis. Taip pat leidžiami laužtukai su aplink savo ašį besisukiojančiomis svirtelėmis;
- (5) 2-u, 3-iu, 4-tu numeriu pažymėtų laužtukų įvairiacija;
- (6) Laužtukai su S raidės formos svirtelėmis;
- (7) Žąslai apvaliais žiedais ir vienguba jungtimi;
- (8) Žąslai su alyvuogės formos („Olivenkopf“) žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (9) Žąslai su „Hanging cheek“ tipo žiedais ir vienguba (arba dviguba) jungtimi;
- (10) Žąslai su dviguba jungtimi ir besisukančiu ratuku viduryje;
- (11)(12)(13) Žąslai apvaliais žiedais su įvairaus tipo dviguba jungtimi. Vidurinė žąslų dalis turi būti apvalaina;
- (14)(15)(16)(17) Įvairaus tipo žąslai su laisvai besisukiojančiomis jungtimis (pvz. „Rotary“).
- (18) Laužtukų grandinė (metalinė arba odinė);
- (19) Dirželis, neleidžiantis laužtukams apsiversti („Lip strap“);
- (20) Odinis laužtukų grandinės paminkštinimas;
- (21) Guminis laužtukų grandinės paminkštinimas.

1.4. Varžybų dalyvių apranga

1.4.1. Užsegta, tarptautinius ASTM/SEI saugumo standartus atitinkantis šalmas yra privalomas varžybų ir treniruočių metu. Išimtis: 19 metų ir vyresni raiteliai, jojantys septynių metų ir vyresnius žirgus, gali dėvėti cilindrą/katiliuką vietoj šalmo apšilimo ar varžybų metu (be pertraukos prieš varžybas), įskaitant jojimą nuo arkliidžių iki apšilimo teritorijos ir grįžimą į arklides. Šalmas pagamintas cilindro pavidalu gali būti naudojamas tose pačiose situacijose kaip ir standartinis cilindras.

1.4.2. Raiteliai privalo dėvėti trumpą švarką arba fraką, marškinius aukšta apykakle, jojimo kelnes, pirštines, ilgus jojimo batus arba trumpus jojimo batus su derančiais aulais, šalną, cilindrą ar katiliuką. Fraką dėvėti leidžiama tik M lygio ir sudėtingesnėse rungtyse.

1.4.3. Leidžiamos aprangos spalvos:

- Švarkas/frakas – bet kokios spalvos tamsaus atspalvio (t.p. leidžiami bet kokios tolygios spalvos apvada ir apykaklė);
- Šalmas/cilindras/katiliukas – juoda arba deranti prie švarko/frako;
- Jojimo kelnės – balta arba gelsva;
- Žabo/kaklaraištis – balta, gelsva arba deranti prie švarko/frako;
- Pirštinės – balta, gelsva arba deranti prie švarko/frako;
- Batai – juodi arba derantys prie švarko/frako.

1.4.4. Pentinai turi būti pagaminti iš metalo. Draudžiama naudoti smailius ar atvirkščiai dėvimus pentinus. Jei pentinai su žvaigždutėmis (pvz. 4, 5), jos turi laisvai sukstis. Leidžiama naudoti „Impuls“ pentinus su apvaliais, besisukančiais plastiko galais (pvz., 6). Leidžiamų pentinų pavyzdžiai (žr. iliustraciją šone):

1.4.5. Vaikams ir jaunučiams leidžiama joti tik su ne ilgesniais kaip 3,5 cm pentiniais. Pentinai su žvaigždutėmis draudžiami.

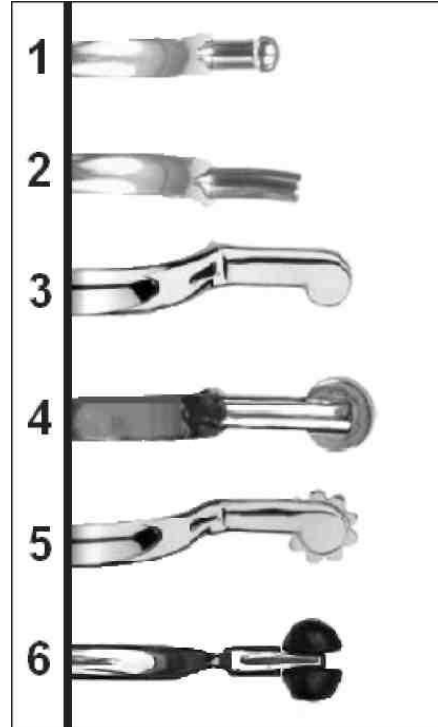
1.4.6. Įvairių tarnybų pareigūnams, turintiems specialią jojimo uniformą, leidžiama joti su ja.

1.4.7. Jei varžybos vyksta esant karštam orui, vyr. teisėjas gali leisti joti be švarkų ar frakų. Tokiu atveju, leidžiama dėvėti šviesius marškinius su aukšta apykakle, trumpomis arba ilgomis rankovėmis.

1.4.8. Varžybose joti su steku leidžiama visuomet, išskyrus nacionalinius čempionatus, FEI neakivaizdines varžybas ir kitas varžybas, kuriose nurodytos steko naudojimo galimybės.

1.4.9. Stekas turi būti ne ilgesnis kaip 120 cm įskaitant galiuką, jojant poniais – 100 cm. Naudoti steką be odinio ar sintetinio galiuko neleidžiama.

1.4.10. Jei teste neleidžiama joti su steku, jis turi būti numestas prieš įjojant į varžybinių aikštę. Už jojimą su steku aplink aikštę, kai jis neleidžiamas, kiekvienas teisėjas iš bendros sumos atima po 2 balus, o jojant laisvąją programą, po 0,5 proc. Jei raitelis joja testą su steku, kai šis neleidžiamas, ilgiau nei 3 testo elementų bėgyje, jis vyr. teisėjo sprendimu šalinamas.

1.5. Jojimas varžybose

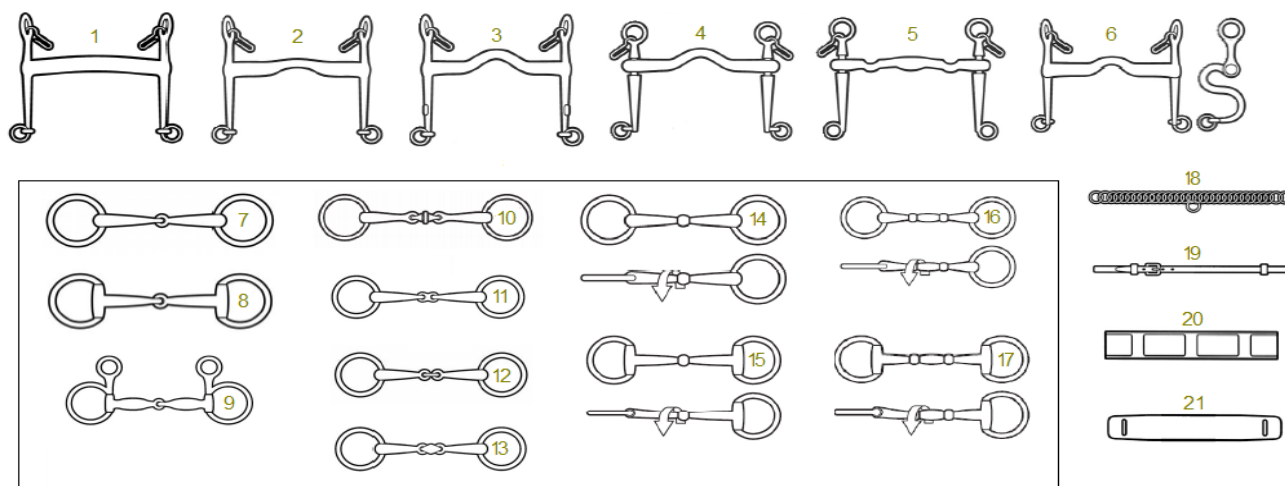
1.5.1. Raiteliai varžybose joja pagal mintinai išminktą (-us) testą (-us).

1.5.2. Raitelis vyriausiojo teisėjo iškviečiamas į aikštelę skambučiu/švilpuku/kitu signalu, ir privalo pradėti testą per 45 sekundes nuo iškvietimo, o jojant laisvąją programą – duoti signalą paleisti muziką. Jei raitelis įjoja į aikštelę prieš vyr. teisėjo signalą arba vėliau nei per 45 sekundes, iš kiekvieno teisėjo skirtos balų sumos atimama po 2 balus arba 0,5 proc. (jei jojama laisvoji programa pagal muziką). Jei raitelis testo nepradeda per 90 sekundžių, jis, vyr. teisėjo sprendimu, šalinamas. Už laiko fiksavimą atsakingas vyr. teisėjas.

1.5.3. Jei dėl sudėtingų oro sąlygų ar kitų aplinkybių dalyvis negali tęsti testo, vyriausiasis teisėjas jį įspėja skambučiu ir testas užbaigiamas esant palankioms sąlygoms.

1.5.4. Varžybų metu ir 24 val. iki jų pradžios žirgą gali joti tik raitelis, kuris dalyvaus varžybose. Už šios taisyklės pažeidimą vyr. teisėjo sprendimu baudžiama pašalinimu iš varžybų. Prižiūrėtojams („grūmams“) leidžiama joti žingine laisvu pavadžiu (tik dėvint apsauginį šalną), vedžioti ir vaikyti žirgą. Treniruoti žirgus arklidėse bei dirbti „rankose“ draudžiama. Varžybų metu žirgus leidžiama treniruoti tik tam skirtose vietose, kur darbą gali stebėti stiuardas ir/arba teisėjai.

1.5.5. Varžybų vietoje bet kuriuo metu draudžiama žiauriai elgtis su žirgais: perdėtai bausti žirgą steku, pentiniais ar žąslais; naudoti bet kokius elektros šoko prietaisus; joti išsekusiu, sergančiu ar raišu žirgu; bet kurią žirgo kūno dalį dirbtinai padaryti jautria arba nuskausminti; palikti žirgą be pakankamo kiekio vandens ir maisto; ar naudoti inventorių, kuris žirgui sukeltų skausmą.

1.5.6. Jei varžybų teisėjas ar stjuardas aptinka kraujo žirgo burnoje ar ant žirgo šonų nuo pentinų ar kitose žirgo kūno vietose, jis turi informuoti vyr. teisėją ir šis privalo priimti sprendimą dėl tolesnio dueto dalyvavimo varžybose ar jo diskvalifikacijos.

1.6. Laisvoji programa pagal muziką

1.6.1. Laisvoji programa pagal muziką privalo trukti nuo 4'30" iki 5'. Laisvosios programos laikas pradedamas skaičiuoti tuomet, kai raitelis pasisveikina, ir baigiamas skaičiuoti, kai atsiveikina. Jei laisvoji programa trunka ilgiau ar trumpiau, iš balų sumos už meninį atlikimą kiekvienas teisėjas atima po 0.5 proc. Už laiko fiksavimą laisvosios programos metu yra atsakingas vyr. teisėjas.

1.6.2. Muzika yra privaloma. Raitelis turi įjoti į aikštelę per 20 sekundžių nuo muzikos pradžios arba kiekvienas teisėjas iš bendros sumos atima po 2 balus. Jei raitelis testo nepradeda per 90 sekundžių, jis vyr. teisėjo sprendimu šalinamas. Už laiko fiksavimą atsakingas vyr. teisėjas. Muzika turi baigtis raiteliui atsisveikinant.

1.6.3. Jei laisvoji programa nutrūksta dėl techninių kliūčių, vyr. teisėjas, pasitaręs su raiteliu, nusprendžia, kada raitelis turėtų atlikti programą (pvz., per pertrauką ar rungties pabaigoje). Leidžiama pradėti nuo pradžios arba ten, kur nutrūko muzika. Bet koku atveju, jau skirti balai nekeičiami.

1.6.4. Laisvojoje programoje pagal muziką turi būti visi aliūrai ir elementai, kurių reikalauja atitinkamo lygio laisvosios programos testas. Leidžiama atlikti žemesnių lygių elementus. Jei raitelis tyčia atlieka aukštesnio lygio elementą (-us), jis, vyr. teisėjo sprendimu, yra šalinamas. Pasisveikinimas ir atsiveikinimas yra privalomas.

1.7. Taisyklės jojantiems poni klasės žirgais

1.7.1. Raitelis turi teisę dalyvauti poni klasės įskaitoje dailiojo jojimo varžybose iki 16 metų (tais metais raiteliui neturi sukakti 17 m.).

1.7.2. Ponis – žirgas, kurio ūgis ties gogu, matuojant lygioje vietoje, neviršija 148 cm (be pasagų, su pasagomis + 1 cm).

1.7.3. Poni klasės žirgai gali būti skirstomi į grupes:

Pirma grupė: 140,1 cm – 148,00 cm

Antra grupė: iki 140 cm

1.7.4. Poni žirgo pase turi būti vyr. veterinarijos gydytojo atžyma apie žirgo ūgį. Poni žirgų matavimai vyksta (gali būti vykdomi) žirgų išvedimo metu.

1.7.5. Raitelių pentinų ilgis neturi viršyti 3,5 cm, steko ilgis su galiuku neturi viršyti 100 cm.

1.8. Mėgėjų kategorijos taisyklės

1.8.1. Mėgėjai - tai raiteliai, kuriems dalyvavimo varžybose metais, yra ne mažiau nei 19 m. ir, kuriems jojimas ir/ar dalyvavimas varžybose yra laisvalaikio praleidimo forma, pramoga, pomėgis. Tai raiteliai, kurie nėra jojimo sporto profesionalai ir jojimas nėra jiems pagrindinė veikla ar darbas – už kurį yra gaunamas atlyginimas. Profesionalaus jojimo sąvoka apima – žirgų jojimą, žirgų treniravimą. Tai liečia tik raitelius, bet neliečia kitų jojimo sporto sričių specialistų - grumų, žirgų prižiūrėtojų, trenerių, treniruojančių kitus raitelius, tačiau nejojančius jų žirgų, stjuardų, žirgų ar klubų savininkų, rėmėjų, kurie gali būti savo sričių profesionalai.

1.8.3. Mėgėjų rungtys gali būti vykdomos visuose testuose iki A lygio.

1.8.4. Mėgėjai, kurie einamaisiais metais yra dalyvavę sudėtingesniame nei A lygio teste, netenka mėgėjo statuso ir kitose varžybose nebegali dalyvauti mėgėjų rungtyse.

2. SUDĖTINGUMO LYGIAI IR RUNGTYS

2.1. LŽSF dailiojo jojimo varžybose vykdomi šie sudėtingumo lygiai (žr. lentelę žemiau). Kiekviename lygyje taisyklėmis nustatomas minimalus žirgo ir raitelio amžius, bei naudoti leidžiamas inventoriai. Priklausomai nuo lygio, jame yra keletas testų nuo paprastesnių iki sudėtingesnių, žymimi raide ir numeriu (pvz. L-3, M-5).

L, M, Mažojo ir Didžiojo prizo lygiuose taip pat yra laisvosios programos pagal muziką testas.

2.2. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams ir visiems raiteliams, jojantiems 6 m. ir jaunesniais žirgais.

Lygis	Žirgo amžius	Raitelio amžius*	Inventorius
P lygis (Pradedančiųjų)	4 metų ir vyresni	Jojant 6 m. ir vyr. žirgais – neribojamas; jaunesniais – tik 16 m. ir vyresni raiteliai	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas, pentinai neprivalomi. Šalmas privalomas.
E lygis (Pradedančiųjų)	4 metų ir vyresni	Jojant 6 m. ir vyr. žirgais – neribojamas; jaunesniais – tik 16 m. ir vyresni raiteliai	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai neprivalomi. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams ir visiems jojant 6 m. ir jaunesniais žirgais.
A lygis (Elementarusis)	4 metų ir vyresni	Jojant 6 m. ir vyr. žirgais – neribojamas; jaunesniais – tik 16 m. ir vyresni raiteliai	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams ir visiems jojant 6 m. ir jaunesniais žirgais.
L lygis (Vidutinis)	5 metų ir vyresni	Jojant 6 m. ir vyr. žirgais – neribojamas; jaunesniais – tik 16 m. ir vyresni raiteliai	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams ir visiems jojant 6 m. ir jaunesniais žirgais.
M lygis (Pažengusiųjų)	6 metų ir vyresni	Jojant 6 m. ir vyr. žirgais – neribojamas	Paprastos arba laučukinės kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, spentinai privalomi. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams.
Mažasis prizas (FEI Small Tour)	7 metų ir vyresni	16 m. ir vyresni	Paprastos arba laučukinės kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams.
Didysis prizas (FEI Big Tour)	8 metų ir vyresni	16 m. ir vyresni	Paprastos arba laučukinės kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi. Šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams.

* Nurodytas raitelių amžius yra taikomas Atviros klasės rungtims. Nacionaliniuose čempionatuose, kitose varžybose raitelių amžiaus ribos yra nurodytos tų varžybų nuostatuose ir/ar varžybų programoje.

2.2. LŽSF dailiojo jojimo varžybose gali būti vykdomos ir papildomos įskaitos/rungtys (žr. lentelę):

Įskaita	Žirgo amžius	Raitelio amžius	Inventorius	Sudėtingumo lygiai
Vaikų grupė <i>FEI Children</i>	6 metų ir vyr.	12-14 m.	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai neprivalomi (max. 3,5 cm), šalmas privalomas.	E lygis
Poni žirgų grupė <i>FEI Pony</i>	6 metų ir vyr.	12-16 m.	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą (max. 100 cm), pentinai neprivalomi (max. 3,5 cm), šalmas privalomas.	E lygis
Jaunučių grupė	6 metų ir vyr.	14-16 m.	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai neprivalomi, max. 3,5 cm, šalmas privalomas.	A lygis
Jaunių grupė <i>FEI Junior</i>	6 metų ir vyr.	16-18 m.	Paprastos arba laučukinės kamanos stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi, šalmas privalomas.	M lygis
Jaunimo grupė <i>FEI Young Rider</i>	7 metų ir vyr.	18-21 m.	Paprastos arba laučukinės kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi, šalmas privalomas 18 m. ir jaunesniems raiteliams.	M, S lygis
Jaunų 4 m. žirgų	4 metų	16 metų ir vyresni	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai neprivalomi, šalmas privalomas.	E lygis
Jaunų 5 m. žirgų	5 metų	16 metų ir vyresni	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi, šalmas privalomas.	A lygis
Jaunų 6 m. žirgų	6 metų	12 metų ir vyresni	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai privalomi, šalmas privalomas.	M lygis
Mėgėjų	4 metų	19 metų ir vyresni	Tik paprastos kamanos, stekas leidžiamas atsižvelgiant į varžybų statusą, pentinai neprivalomi. Jojant 6 m. ir jaunesniais žirgais – šalmas privalomas.	E ir A lygis

2.3. Sumokėjęs starto mokestį, raitelis dalyvauja vienoje pasirinktoje įskaitoje, tačiau jei nori, kad jo rezultatas būtų skaičiuojamas tiek pagrindinėje, tiek papildomoje įskaitoje, jis moka dvigubą starto mokestį, nes varžosi dėl dviejų prizų. Atskiros įskaitos vykdomos tik tuomet, kai dalyvauti yra užsiregistravę bent 3 papildomos įskaitos dalyviai arba pagal tų varžybų nuostatus.

3. VERTINIMAS, REZULTATŲ NUSTATYMAS IR NUGALĖTOJŲ APDOVANOJIMAS

3.1. Testų vertinimas

3.1.1. Kiekvienas elementas ir 4 bendrieji įvertinimai vertinami balais nuo 1 iki 10 pagal šią sistemą:

0 – neatlikta	4 – nepatenkinamai	8 – gerai
1 – labai blogai	5 – patenkinamai	9 – labai gerai
2 – blogai	6 – pakankamai	10 – puikiai
3 – prastai	7 – gana gerai	

3.1.2. Teisėjai gali skirti sveikus balus arba balus su 0,5 dešimtąja dalimi. Testuose, kai vienas ar keli teisėjai viso testo atlikimą vertina vienu balu, leidžiama skirti balus su 0,1 dešimtąja dalimi (pvz. 6.2, 7.8, 5.4).

3.1.3. Balai rašomi rašalu ar tušinuku, pataisymai patvirtinami teisėjo parašu. Teisėjai prašomi kiekvieno balo skyrimą motyvuoti pastabų skiltyje, ypač kai skiriami 5 ar mažiau balų.

3.1.4. Testas prasideda įjojimu ties raide A ir baigiasi kai tik žirgas pajuda pirmyn po raitelio atsisveikinimo. Bet kokie incidentai prieš ar po testo įjojimo neturi turėti įtakos balams. Raitelis turėtų išjoti iš aikštelės teste nurodytu aliūru.

3.1.5. Varžybų metu raiteliui draudžiama naudoti balsą norint paveikti žirgo elgseną. Už kiekvieną atvejį teisėjai atima po 2 taškus iš balo, kurį rašytų už elementą, kurio metu raitelis naudojo balsą.

3.1.6. Jei į varžybines aikštes įjojama su kojų apsaugomis ar bintais, kiekvienas teisėjas iš bendros sumos atima po 2 balus.

3.1.7. Jei testo metu raiteliui kas nors padeda žodžiu ar veiksmais, jis vyr. teisėjo sprendimu gali būti šalinamas ir jo rezultatas lieka neužskaitytas.

3.1.8. Jei testo metu žirgas yra nepaklusnus ilgiau nei 20 sekundžių, jis vyr. teisėjo sprendimu gali būti šalinamas. Raitelis taip pat gali būti šalinamas, jei duetas neatitinka minimalių sudėtingumo lygiui keliamų reikalavimų ir leidžiant tęsti programą, keliami gresmė žirgo sveikatai/gerovei arba raitelio saugumui. Pastarąjį sprendimą vienbalsiai priima visa rungties teisėjų kolegija.

3.1.9. Jei raitelis padaro klaidą (pasuka ne į tą pusę, praleidžia elementą), vyr. teisėjas įspėja raitelį skambučiu ir nurodo, nuo kur tęsti testą. Pakartoti elementą leidžiama tik tada, kai raitelis įspėjamas skambučiu (jei raitelis pradeda elementą ir bando jį vėl pakartoti, teisėjai turi vertinti tik pirmąjį bandymą ir tuo pačiu bausti už testo klaidą). Tais atvejais, kai skambutis tik nereikalingai sutrukdytų testo eigą (pvz., piruetas ties vidurio linija atliekamas ne ties L, o ties D), įspėti raitelį skambučiu ar ne, sprendžia vyr. teisėjas. Jei raitelis neįspėjamas, o raitelis dar kartą padaro tą pačią klaidą, jis baudžiamas tik vieną kartą. Ar klaida buvo padaryta ar ne, sprendžia vyr. teisėjas, o likusių teisėjų protokolai pataisomi pagal jo sprendimą.

3.1.10. Už testo klaidas (nepriklausomai nuo to ar raitelis buvo įspėtas skambučiu ar ne) iš bendros balų sumos, kurią raiteliui skyrė teisėjas, atimami balai pagal šią sistemą:

- Padarius pirmą klaidą atimami 2 balai;
- Padarius antrą klaidą atimami 4 balai;
- Padarius trečią klaidą raitelis šalinamas iš varžybų aikštės ir jo rezultatas nefiksuojamas.

3.1.11. Testuose, kai vienas ar keli teisėjai viso testo atlikimą vertina vienu balu, už pirmą klaidą atimama 0,1 balo, už antrą – 0,2 balo. Padaręs trečią klaidą raitelis šalinamas iš varžybų aikštės ir jo rezultatas nefiksuojamas.

3.1.12. Jei testo metu raitelis ir/arba žirgas nukrenta, dalyvis vyr. teisėjo sprendimu iš varžybų aikštės ir jo rezultatas nefiksuojamas

3.1.13. Jei testo metu nuo įjojimo iki raitelio atsisveikinimo žirgas visomis keturiomis kojomis išeina už aikštelės ribų, jis vyr. teisėjo sprendimu iš varžybų aikštės ir jo rezultatas nefiksuojamas.

3.2. Rezultatų skaičiavimas ir apdovanojimas

3.2.1. Kiekvieno teisėjo skirti balai sudedami, atimami balai už klaidas (jei jos padarytos), suskaičiuojama, kiek procentų visų galimų balų (iš visų teisėjų) surinkta, o gautas procentas įrašomas varžybų protokole nurodant tūkstantąsias dalis (pvz. 63,278%). Skelbiamos atskirų teisėjų skirtų balų sumos bei galutinis bendras procentinis rezultatas.

3.2.2. Didžiausią procentą surinkęs raitelis užima pirmąją vietą; raitelis, surinkęs mažiau procentų, užima antrąją vietą ir t.t. Jei dviejų raitelių rezultatai lygūs, aukštesnę vietą užima raitelis, kurio bendrųjų įvertinimų suma yra didesnė. Jei ji taip pat sutampa, sprendimą dėl vietų paskirstymo priima vyriausiasis teisėjas. Jei jojant laisvąją programą pagal muziką dviejų raitelių rezultatai sutampa, laimi raitelis, surinkęs daugiau balų už meninį atlikimą.

3.2.3. Lietuvos čempionatuose (jaunų raitelių, jaunų žirgų, suaugusiųjų) čempionas skelbiamas, jei pasiektas procentinis rezultatas yra 60 proc. ir daugiau, nesvarbu kiek duetų varžosi rungtyje. Kitose nacionalinėse varžybose nugalėtojai ir prizininkai apdovanojami, jei jų pasiektas procentinis rezultatas yra 50 proc. ir daugiau.

3.2.4. Prizines vietas užėmusių raitelių ir žirgų dalyvavimas apdovanojimuose yra privalomas. Apdovanojime galima dalyvauti be žirgo vyr. teisėjo leidimu tik: jei nuo pasirodymo praėjo daug laiko ir žirgas pastatytas ilsėtis į gardą žiemos laikotarpiu arba jeigu žirgas jau transportuotas į namus. Jei prizininkai apdovanojimuose nedalyvauja be vyr. teisėjo leidimo, jie praranda atminimo, daiktinius ir/ar piniginius prizus. Inventorius ir apranga apdovanojimų metu turi atitikti šias taisykles, tačiau leidžiama naudoti baltus arba juodus kojų bintus. Rozetės žirgams įsegamos prieš apdovanojimą.

4. DAILIOJO JOJIMO VARŽYBŲ VYKDYMAS

4.1. Varžybų vykdymas

4.1.1. Kiekvienas asmuo, sporto klubas ar organizacija gali surengti dailiojo jodimo varžybas arba dailiojo jodimo rungtį (-is). Organizatoriai privalo naudotis standartinėmis formomis, šiomis varžybų taisyklėmis, FEI taisyklėmis, užtikrinti jų laikymąsi, o varžyboms pasibaigus, užpildytus rezultatus perduoti LŽSF.

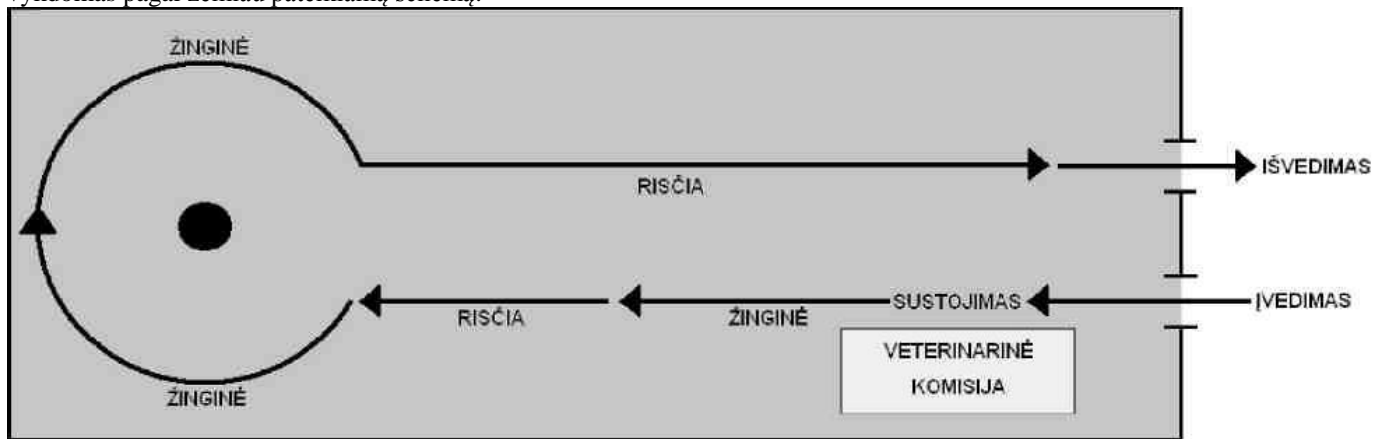
4.1.2. Varžybų organizatoriai yra atsakingi už visus su varžybų organizacija ir vykdymu susijusius klausimus: organizacinio komiteto sudarymą, varžybų vietos parengimą (užtikrinant oficialių asmenų, dalyvių, žirgų ir žiūrovų saugumą ir patogumą), teisėjų kolegijos sudarymą, dalyvių informavimą, prizinio fondo sudarymą ir t.t.

4.1.3. Detali informacija apie varžybas dalyviams turi būti pateikta ne vėliau kaip prieš mėnesį iki pirmos varžybų dienos.

4.1.4. Varžybų organizatoriai, varžybų programoje įtraukę pradinukų testus, turi ypatingai gerai atsižvelgti į varžybų saugumą. Pradinukų testuose dalyviai turi laikytis visų dailiojo jodimo taisyklių.

4.2. Veterinarinis patikrinimas

4.2.1. Veterinariniam patikrinimui (išvedimui) žirgas pristatomas švarus, be gūnios, kojų apsaugų ar bintų, pažabotas paprastomis arba laužtukinėmis kamanomis su žąslais. Raitelis turi būti švariai ir tvarkingai apsirengęs. Dėl saugumo sumetimų yra rekomenduojama žirgą vesti dėvint šalmą. Žirgas vedamas iš kairės pusės laisvu pavadžiu. Veterinarinis patikrinimas vykdomas pagal žemiau pateikiamą schemą:

4.2.2. Veterinarinis patikrinimas vykdomas maždaug 50 metrų ilgio (uždaroje patalpose gali būti ir trumpesnis) lygios, neslidžios dangos takas (pvz. jodimo gruntas, šviežiai išpiltas asfaltas, senesnis asfaltas su plonu smėlio sluoksniu ar akmenų dulkių kelias). Patikrinimo vieta parengiama pagal 5.2.1. punkte pateikiamą schemą.

4.2.3. Veterinarinis patikrinimas turi įvykti ne anksčiau kaip 24 val. iki varžybų.

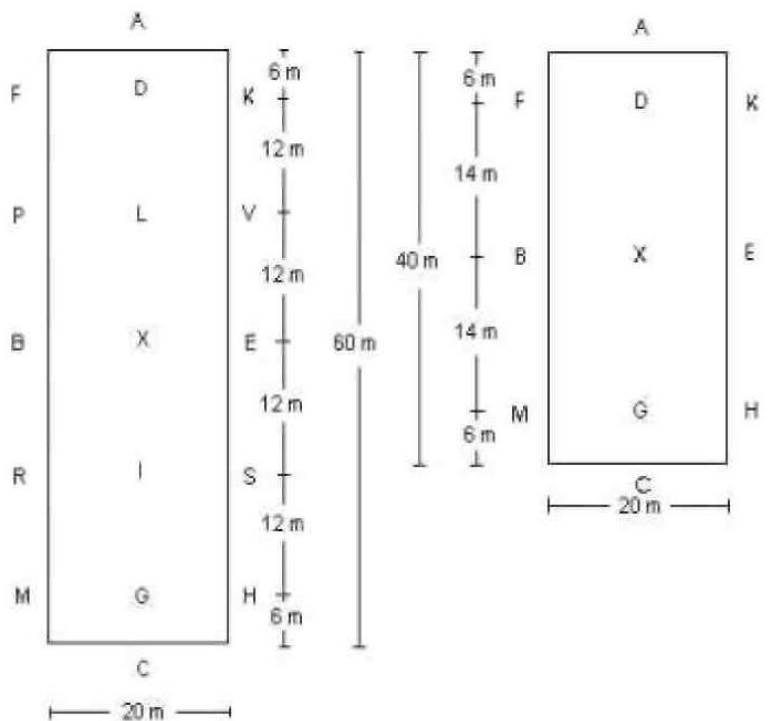
4.3. Varžybų aikštelė

4.3.1. Varžybų aikštelė turi būti kiek galima lygesnė. Ji gali būti 20x40 metrų arba 20x60 metrų dydžio, priklausomai nuo testo arba kaip nustato organizatoriai. Jei nėra sąlygų pastatyti standartinio dydžio aikštelę, jos ilgis gali būti sumažintas ne daugiau kaip 5 metrais, o plotis – ne daugiau kaip 2 metrais. Esant galimybei, apšilimui skirta vieta turi būti ne mažesnė nei standartinė (20x40 m arba 20x60 m) aikštelė.

4.3.2. Žiūrovai turėtų stebėti varžybas 10 metrų (uždareme manieže – 2 metrų) atstumu nuo aikštelės. Reklama turėtų būti kabinama 15 metrų (uždareme manieže – 3 metrų) atstumu nuo aikštelės.

4.3.3. Varžybų aikštelės tvorelė turi būti tokia, kad neleistų žirgo kojoms įsipainioti.

4.3.4. Jei yra galimybė, vidurio linija pažymima sulygintu gruntu arba trumpiau nukirpta žole, o raidės D, X ir G – 2 metrų ilgio linijomis statmenomis vidurio linijai. Vykdamas laisvąją programą pagal muziką ar jaunų žirgų rungtis žymėti vidurio liniją nerekomenduojama.

4.4. Teisėjų pareigos ir teisėjų išdėstymas

4.4.1. Dailiojo jojimo teisėjai turi stengtis išvengti interesų konflikto: būti neutralūs, nepriklausomi raitelių, žirgų savininkų, trenerių, organizatorių atžvilgiu. Finansiniai ir (arba) asmeniniai interesai neturi daryti įtakos arba kelti įtarimo, kad įtakos teisėjo sprendimus. Atvejai, kurie gali būti traktuojami kaip „interesų konfliktas“, gali būti taip pat ir:

- žirgo/raitelio treniravimas daugiau nei tris dienas per 12 mėnesių laikotarpį iki varžybų datos;
- buvimas savininku/daliniu savininku žirgo, kuris dalyvauja teisėjaujamose varžybose.

Teisėjas privalo pranešti varžybų organizatoriui apie bet kuriuos iš aukščiau paminėtų ar kitus galimus interesų konfliktus ar situacijas, kurios gali būti suprantamos kaip tokios. Teisėjas privalo kuo anksčiau nusišalinti nuo rungties, kurioje dalyvauja jo mokiniai arba yra bet kuris iš aukščiau paminėtų interesų konfliktų. Tokiu atveju starto arba rungties balai skaičiuojami vedant likusių teisėjų balų vidurkį. Varžybų metu teisėjas turi elgtis garbingai, būti dalykiškai apsirengęs, gerai pasiruošęs varžyboms, bendradarbiauti su organizatoriais.

4.4.2. Jei varžybose teisėjauja vienas teisėjas, jis sėdi ties raide C; jei du – C ir E arba C ir B; trys – MCH, MCE, MCB, HCE arba HCB, penki – CMHEB. Jei yra sąlygos, teisėjaujant trims teisėjams, vienas jų turėtų sėdėti ties E arba B. Lauko aikštelėje vykstančių varžybų metu teisėjai turėtų sėdėti ne arčiau kaip 3 ir ne toliau kaip 5 metrų atstumu nuo aikštelės. Uždarame manieže vykstančių varžybų metu – ne arčiau kaip 2 m atstumu.

4.5. Starto protokolai

Starto protokole turėtų būti nurodomas kiekvieno raitelio testo pradžios ir apdovanojimų laikas. Jei varžyboms prasidėjus dalyviai išsibraukia, kitų raitelių starto laikas nekeičiamas – jojama pagal starto protokole nurodytą laiką. Jei raitelis dalyvauja su 2 ar daugiau žirgų, sudarant starto protokolą tarp startų turi būti mažiausiai 1 valandos tarpas (vyr teisėjui suderinus su raiteliu, galimas ir trumpesnis tarpas). Preliminarus starto protokolai (pagal gautas paraiškas) sudaromas ir skelbiamas likus 1-2 dienoms iki pirmos varžybų dienos.

4.6. Apdovanojimai

4.6.1. Apdovanojamų duetų skaičius priklauso nuo rungties dalyvių skaičiaus, tačiau turi būti apdovanojama ne mažiau kaip 25 proc. rungties dalyvių (pvz., jei rungtyje dalyvauja trys ar mažiau raitelių, apdovanojama pirma vieta; jei dalyvauja keturi raiteliai – 1-2 vieta, jei nuo penkių iki dvylikos raitelių – 1-3 vieta; jei daugiau nei trylikos – 1-6 vieta). Varžybų organizatoriai gali pasinaudoti dažniausiai naudojamu būdu – apdovanoti 3 pirmąsias vietas, nepriklausomai nuo to, kiek duetų varžėsi rungtyje.

4.6.2. Rungties apdovanojimai gali būti vykdomi iš karto jai pasibaigus arba taip, kaip nustato konkrečių varžybų taisyklės. Vykdamas varžybas žiemos sezono metu, kai apdovanojimo metu kiti raiteliai daro apšilimą, varžybų organizatoriai ir teisėjų kolegija privalo imtis visų būtinų saugumo priemonių, atskiriant apšilimą atliekančius ir apdovanojamus sportininkus.

4.7. Apeliacija

4.7.1. Esant konfliktinei situacijai varžybose ar jų metu, raitelis (ar jo atstovas) tą pačią dieną gali kreiptis į teisėjų kolegiją raštu, siekdamas išaiškinti auktualią situaciją nedelsiant, idant nebūtų pažeistos varžybų taisyklės, nesutrikdytas varžybų grafikas ir pan.

4.7.2. Nenagrinėjus raitelio apeliacijos varžybų vietoje, raitelis (ar jo atstovas) ne vėliau nei 2 dienos po paskutinės varžybų dienos, gali kreiptis į LŽSF su pateiktu raštišku prašymu išnagrinėti konkrečią situaciją, įvykusią varžybų vietoje ar varžybų metu. LŽSF reaguodama į apeliacijos pateikimą, turi jį atsakyti per įmanomai trumpiausią laiko tarpą, tačiau ne vėliau nei 2 savaitės apeliacijos pateikimo.

5. FEI PASAULIO NEAKIVAIZDINĖS DAILIOJO JOJIMO VARŽYBOS

(PASTABA: Šio skyriaus nuostatai galioja išskitintai TIK FEI PNDJ varžybų metu)

5.1. Rungtys ir teisėjai

5.1.1. FEI Pasaulio neakivaizdinėse dailiojo jojimo varžybose (toliau – PNDJV) vykdomos 5 rungtys:

- Įžanginis lygis (Preliminary)
- Pradinis lygis (Elementary)
- Vidurinysis lygis (Medium)
- Pažengusiųjų lygis (Advanced)
- Šv. Jurgio prizas

5.1.2. Grupės PNDJV teisėjauja du FEI deleguoti teisėjai. Vyriausiasis teisėjas sėdi ties raide “C”, kitas teisėjas – ties raide “E”.

5.2. Dalyviai

5.2.1. FEI PNDJV gali dalyvauti ne daugiau kaip 40 duetų (mažiausiai 10). Jei norinčiųjų dalyvauti skaičius yra didesnis, LŽSF gali surengti dalyvių atranką.

5.2.2. Dalyvių amžius:

- Įžanginis lygis – 12 m. ir vyresni raiteliai
- Pradinis lygis – 12 m. ir vyresni raiteliai
- Vidurinysis lygis – 16 m. ir vyresni raiteliai
- Pažengusiųjų lygis – 16 m. ir vyresni raiteliai
- Šv. Jurgio prizas – 16 m. ir vyresni raiteliai

Pradiniame ir Įžanginiame lygyje atskirai skaičiuojami rezultatai raitelių nuo 12 iki 15 metų ir raitelių, kurių amžius 16 metų ir daugiau.

5.2.3. FEI PNDJV leidžiama dalyvauti 6 m. ir vyresniems žirgams, o Šv. Jurgio prizo rungtyje – 7 m. ir vyresniems žirgams. 5 metų žirgams leidžiama dalyvauti Įžanginiame ir Pradiniame lygyje, tačiau tik su 16 m. ir vyresniais raiteliais.

5.2.4. Nuo 18 val. varžybų išvakarėse iki varžybų pabaigos, žirgą gali joti tik varžybose dalyvaujantis raitelis. Už šios nuostatos pažeidimą raitelis baudžiama pašalinimu iš varžybų.

5.2.5. Duetams, dalyvavusiems tarptautinėse FEI varžybose (CDI, regioninėse žaidynėse, regioniniuose suaugusiųjų čempionatuose) sudėtingesnėse nei Šv. Jurgio prizas rungtyse, PNDJV dalyvauti draudžiama. Ši taisyklė taikoma tik duetams. Raiteliams leidžiama dalyvauti su kitu žirgu, o žirgams – su kitu raiteliu. Žirgas ar raitelis, dalyvavęs Olimpinėse žaidynėse, Pasaulio arba žemynų čempionatuose, negali dalyvauti PNDJV.

5.2.7. Raiteliams leidžiama startuoti du kartus:

- Su tuo pačiu žirgu dviejuose nuosekliuose lygiuose (pvz. Įžanginiame ir Pradiniame lygyje);
- Toje pačioje rungtyje su dviem skirtingais žirgais;
- Su dviem skirtingais žirgais dviejose skirtingose rungtyse.

5.2.8. Šv. Jurgio prizo, Pažengusiųjų ir Viduriniajame lygyje žirgas gali startuoti tik vieną kartą. Tam pačiam žirgui leidžiama vieną kartą startuoti Šv. Jurgio prizo, Pažengusiųjų arba Viduriniajame lygyje bei vieną kartą Pradiniame arba Įžanginiame lygyje. Įžanginiame ir Pradiniame lygyje žirgas gali startuoti du kartus.

5.3. Inventorius

Šv. Jurgio Prizo rungtyje privalu joti su laužtukinėmis kamanomis. Pažengusiųjų lygyje leidžiama rinktis paprastas arba laužtukines kamanas. Viduriniajame, Pradiniame ir Įžanginiame lygyje leidžiama joti tik su paprastomis kamanomis. Šios taisyklės galioja tiek varžybų, tiek apšilimo metu. Joti su steku draudžiama visose rungtyse. 120 cm ilgio steką (poniams – 100 cm) leidžiama naudoti apšilimo metu.

5.4. Komandinė klasifikacija

5.4.1. Komandą sudaro mažiausiai 3 ir daugiausiai 4 duetai. Žirgas ar raitelis į komandą gali būti įtrauktas tik vieną kartą. Komandos nariai gali dalyvauti tame pačiame arba skirtinguose lygiuose. Komandinei klasifikacijai surenkami trys geriausi komandos narių procentiniai rezultatai.

5.4.2. Jei žirgas ar raitelis yra įtrauktas į komandą, į rezultatą skaičiuojamas testas turi būti jų pirmas pasirodymas aikštelėje. Pavyzdžiui, duetas atstovauja komandą Viduriniajame lygyje, bet dalyvauja ir Elementariajame lygyje – tokiu atveju Vidurinysis testas turi būti atliekamas pirmiausia. Arba – su tuo pačiu žirgu dalyvauja du raiteliai: tokiu atveju pirmiausia testą sujoti privalo raitelis, įtrauktas į komandą.

5.5. Veterinarinė apžiūra

5.5.1. Visi PNDJV dalyviai prieš varžybas turi praeiti veterinarinę žirgų apžiūrą, kuriai vadovauja organizacinio komiteto paskirtas veterinarijos gydytojas bei bent vienas iš FEI teisėjų. Leidžiama pakartotinė žirgų apžiūra.

5.5.2. LŽSF gali apdovanoti geriausiai išvedimui pristatytą žirgą. Veterinaras ir teisėjai žirgą vertina pagal šiuos kriterijus: Ar žirgas gerai išvalytas? Ar žirgas geros fizinės būklės? Ar ramiai stovi kai yra apžiūrimas? Ar tvarkingai pakaustytos žirgo kanopos? Ar žirgas gerai išmokytas žingsniuoti ir bėgti risčia laisvu pavadžiu? Ar raitelis sukasi pagal laikrodžio rodyklę? Ar

raitelis stengiasi sutrumpinti risčios atkarpą per ilgai žingsniuodamas? Ar žirgas nesukelia problemų tarp apžiūros laukiančių žirgų? Ar tvarkingas žirgo pasas?

5.6. Teoriniai ir praktiniai užsiėmimai

5.6.1. Varžybų dieną po apdovanojimų rengiama video peržiūra arba diskusija, kurioje gali dalyvauti visi norintys: raiteliai, teisėjai, treneriai, žiūrovai.

5.6.2. Antrąją varžybų dieną vykstančiose treniruotėse dalyvauja Šv. Jurgio Prizo, Pažengusiųjų, Viduriniame ir Pradiniame testuose geriausiai pasirodžiusių 10 raitelių (atrinktų pagal procentinį rezultatą) bei 4 raiteliai nuo 12 iki 15 metų amžiaus. Jei vaikų amžiaus teste dalyvių yra mažiau nei 4, jų vietas gali užimti suaugę raiteliai. Žirgas arba raitelis gali treniruotis tik po vieną kartą. Kiekvienam raiteliui skiriama po 45 minučių, arba kaip nusprendžia teisėjas.

6. RAITELIŲ REITINGO LENTELĖS SUDARYMAS

6.1. Sudarant Lietuvos dailiojo jodimo raitelių reitingų lenteles skaičiuojami rezultatai, pasiekti nacionalinėse varžybose nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.

6.2. Už procentinį rezultatą tam tikro lygio rungtyje skiriami taškai pagal taškų skyrimo lentelę. Taškų skaičius priklauso nuo rungties sudėtingumo ir pasiekto rezultato. Taškai skiriami procentinį rezultatą suapvalinus iki sveiko skaičiaus (esant situacijai, kai pasiektas procentinis rezultatas yra, pavyzdžiui, nuo 60,000 iki 60,499, rezultatas apvalinamas iki 60 proc., esant situacijai, kai procentinis rezultatas yra nuo 60,500 iki 60,999, rezultatas apvalinamas iki 61 proc.).

6.3. Taškai skiriami ir už startus tarptautinėse varžybose. Jei tarptautinėse varžybose jotos rungties nėra taškų skyrimo lentelėje, jie skiriami pagal labiausiai sudėtingumo lygį atitinkančią rungty. Raiteliai, dalyvaujantys tarptautinėse varžybose, yra atsakingi už pilnų varžybų rezultatų pateikimą LŽSF, kad šie būtų įtraukti į reitingo lentelę.

6.4. Taškų skaičius priklauso ir nuo rango varžybų, kuriose buvo pasiektas rezultatas. Varžybose pasiekti rezultatai dauginami iš svertinio koeficiento pagal lentelę:

Varžybų rangas	Taškai dauginami iš...
Nacionalinės Lietuvos varžybos	1
FEI Neakivaizdinės dailiojo jodimo varžybos, Lietuvos nacionaliniai čempionatai	2
CDN ir kitų šalių nacionalinės varžybos (pvz., startai užsienio šalių nacionalinėse varžybose)	3
FEI CDI1*, CDIYH1*, CDIYR, CDICH, CDIJ	4
FEI CDI2*	5
FEI CDI3*	6
FEI CDI4*	7
FEI CDI5*, CDI-W	8
CDI-W Finalas, Europos čempionatas, Pasaulio čempionatas, Olimpines žaidynes, Jaunų žirgų čempionatas	10

6.5. Jei varžybos vyksta daugiau nei vieną dieną, taškai skiriami už kiekviename atskirame teste pasiektą rezultatą, nepriklausomai nuo to, ar galutinis varžybų rezultatas nustatomas sumuojant kelių testų rezultatus.

6.6. Daugiausia taškų surinkęs raitelis apdovanojamas kaip geriausias tų metų raitelis. Aukštesnę poziciją reitingų lentelėje lemia dalyvavimas aukštesnio rango varžybose, sudėtingesnėse rungtyse, didesnis startų skaičius ir aukštesni procentiniai rezultatai.

	E lygis	A lygis	L lygis	M lygis	Mažasis prizas	Didysis prizas
Rezultatas: 85 %	71	105	137	175	208	245
Rezultatas: 84 %	69	102	133	170	202	238
Rezultatas: 83 %	67	99	129	165	196	231
Rezultatas: 82 %	65	96	125	160	190	224
Rezultatas: 81 %	63	93	121	155	184	217
Rezultatas: 80 %	61	90	117	150	178	210
Rezultatas: 79 %	59	87	113	145	172	203
Rezultatas: 78 %	57	84	109	140	166	196
Rezultatas: 77 %	55	81	105	135	160	189
Rezultatas: 76 %	53	78	101	130	154	182
Rezultatas: 75 %	51	75	97	125	148	175
Rezultatas: 74 %	49	72	93	120	142	168
Rezultatas: 73 %	47	69	89	115	138	161
Rezultatas: 72 %	45	66	85	110	132	154
Rezultatas: 71 %	43	63	81	105	126	147
Rezultatas: 70 %	41	60	77	100	120	140
Rezultatas: 69 %	39	57	73	95	114	133
Rezultatas: 68 %	37	54	69	90	108	126
Rezultatas: 67 %	35	51	65	85	102	119
Rezultatas: 66 %	33	48	61	80	96	112
Rezultatas: 65 %	31	45	59	75	90	105
Rezultatas: 64 %	29	42	55	70	84	98
Rezultatas: 63 %	27	39	51	65	78	91
Rezultatas: 62 %	25	36	47	60	72	84
Rezultatas: 61 %	23	33	43	55	66	77
Rezultatas: 60 %	21	30	39	50	60	70
Rezultatas: 59 %	19	27	35	45	54	63
Rezultatas: 58 %	17	24	31	40	48	56
Rezultatas: 57 %	15	21	27	35	42	49
Rezultatas: 56 %	13	18	23	30	36	42
Rezultatas: 55 %	11	15	19	25	30	35
Rezultatas: 54 %	9	12	15	20	24	28
Rezultatas: 53 %	7	9	11	15	18	21
Rezultatas: 52 %	5	6	7	10	12	14
Rezultatas: 51 %	3	3	4	5	6	7
Rezultatas: 50 %	1	1	1	1	1	1